

Polemonium (Jirnice)

čeleď: Polemoniaceae

Roste na chladnějších místech severní polokoule jako trvalky (i jednoletky), ale najdou se i lokality v Andách Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 0,1 - 1,2m. Listy jsou sytě zelené a dělené. Kvete modře fialovými (i bílými nebo růžovými) květy. Plodem je tobolka.

Polemonium acutiflorum

synonyma: *P. caeruleum* subsp. *campanulatum*, *P. caeruleum* var. *acutiflorum*, *P. campanulatum*, *P. diminatum*, *P. foliolatum*, *P. villosum*, *P. villosum* var. *glabrum*

oblasti: Alberta, Aljaška, Britská Kolumbie, Severozápadní Teritorium, Yukon

Polemonium acutifolium

Polemonium antarcticum

Polemonium boreale

synonyma: *P. nudipedum*

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Grónsko, Severozápadní Teritorium, Yukon

Pochází z arktického pásma východního pobřeží Grónska. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Je pokrytá vlasovými výrůstky. Přízemní lístky vyrůstají obvykle střídavě a jsou zpeřené. Kvete modrými široce zvonkovitě tvarovanými o průměru asi 2cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Heavenly Habit'
- subsp. *villosissimum*

Vyhovují mu štěrková místa na plném slunci.

Polemonium brandegeei

oblasti: Jižní Dakota, Kolorado, Nové Mexiko, Utah, Wyoming

Polemonium caeruleum (Jirnice modrá)

synonyma: *P. caeruleum* var. *vulgare* lusus *laxiflorum*, *P. coeruleum*, *P. laxiflorum*

oblasti: Česká republika, Island, Itálie, Maine, Michigan, Minnesota, Německo, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Polsko, Pyreneje, Quebec, Skandinávie, Švýcarsko, Ukrajina, Vermont, Wisconsin

Patří mezi trvalky. Pochází z teplejších oblastí Evropy. Dorůstá výšky 20 - 80 (i 90)cm na přímé

lodyze. Do šířky se rozrůstá v rozmezí 45 - 60cm. Lichožpeřené listy vyrůstají střídavě, přízemní jsou dlouze řapíkaté, horní krátce řapíkaté až přisedlé, vlastní lístky mají kopinatý tvar. Kvete modrými (vzácně bílými) květy s 5ti okvětními lístky ve vrcholovitém latovitém květenství. Ústí kališní trubky je bílé. Plodem je tobolka. Využívá se v medicíně. Patří mezi chráněné druhy C3. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alba' - výška 40cm, bílé květy
- 'Variegata'
- subsp. yezoense

Roste na vlhkých loukách, nivách, pobřežních křovinách, atp. Nepotřebuje příliš slunečního světla. Spotřeba vody závisí na teplotě léta, ale obecně ji blízkost vodního zdroje vyhovuje.

Polemonium californicum

oblasti: Idaho, Kalifornie, Nevada, Oregon, Washington

Polemonium carneum

oblasti: Kalifornie, Oregon, Washington

Pochází z USA. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 30 - 100cm. Listy jsou lichožpeřené s 5 - 10 páry lístky. Kvete bílými nebo narůžovělými květy o průměru 2 - 3cm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Apricot Delight'

Polemonium caucasicum

synonyma: *P. caeruleum* subsp. *caucasicum*

oblasti: Kavkaz, Ťan-šan

Polemonium chartaceum

oblasti: Kalifornie, Nevada

Polemonium chinense

synonyma: *P. caeruleum* var. *chinense*, *P. liniflorum*

oblasti: Čína

Polemonium confertum

oblasti: Kolorado

Polemonium cuspidatum

oblasti: Maine

Polemonium delicatum

Polemonium elegans

oblasti: Britská Kolumbie, Washington

Polemonium elusum

oblasti: Idaho

Polemonium eximium

oblasti: Kalifornie, Sierra Nevada (USA)

Patří mezi endemity Kalifornie z pohoří vysoké Sierry Nevady. Náleží mezi trvalky. Nedorůstá vysoké výšky. Kvete levandulově modrými květy.

Polemonium filicinum

Polemonium flavum

Polemonium foliosissimum

oblasti: Arizona, Idaho, Kolorado, Nevada, Nové Mexiko, Wyoming

Polemonium gayanum

Polemonium grandiflorum

synonyma: *P. ehrenbergii*, *P. luteum*

Polemonium haydenii

Polemonium helleri

Polemonium hingganicum

synonyma: *P. boreale* subsp. *hingganicum*

Polemonium hultenii

synonyma: *P. boreale* subsp. *humile*, *P. humile*

Polemonium hyperboreum

synonyma: *P. pulcherrimum* subsp. *hyperboreum*

Polemonium intermedium

synonyma: *P. occidentale* var. *intermedium*

Polemonium longii

oblasti: Pennsylvania

Polemonium macranthum

synonyma: *P. humile* var. *macranthum*

Polemonium melindae

Polemonium mellitum

synonyma: *P. confertum* var. *mellitum*

Polemonium mexicanum

oblasti: Mexiko

Polemonium micranthum

synonyma: *Gilia diffusa*, *Polemoniella micrantha*, *P. antarcticum*

oblasti: Britská Kolumbie, Idaho, Kalifornie, Massachusetts, Montana, Nevada, Oregon, Pennsylvania, Severní Dakota, Utah, Washington, Wyoming

Polemonium nevadense

oblasti: Nevada

Polemonium occidentale

synonyma: *P. caeruleum* subsp. *amygdalinum*, *P. caeruleum* subsp. *occidentale*, *P. caeruleum* var. *occidentale*, *P. occidentale* subsp. *amygdalinum*

oblasti: Alberta, Britská Kolumbie, Idaho, Kalifornie, Kolorado, Minnesota, Montana, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, Utah, Washington, Wisconsin, Wyoming

Polemonium pauciflorum

oblasti: Arizona, Texas

Polemonium pectinatum

oblasti: Washington

Polemonium pilosum

synonyma: P. viscosum var. pilosum

Polemonium pseudopulchellum

synonyma: P. pulchellum subsp. pseudopulchellum

Polemonium pulchellum

Polemonium pulcherrimum

oblasti: Alberta, Aljaška, Arizona, Britská Kolumbie, Idaho, Kalifornie, Kolorado, Montana, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, Severozápadní Teritorium, Utah, Washington, Wyoming, Yukon

Polemonium racemosum

Polemonium reptans (Jirnice plazivá)

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Delaware, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Ontario, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Severní Karolína, Tennessee, Vermont, Virginie, Wisconsin, Západní Virginie

Pochází z východu Severní Ameriky. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 0,5m. Listy jsou zpeřené, dlouhé do 20cm s 5 - 13 lístky. Barva květů je světlemodrá nebo světlefialová, mají velikost 1,3cm a 5 okvětních lístků. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Album' - bílé květy
- 'Blue Pearl'

Vyhovuje jim kyselá půda.

Polemonium sumushanense

Polemonium van-bruntiae

Polemonium vanbruntiae

oblasti: Maryland, New Jersey, New York, Nový Brunšvik, Pennsylvania, Quebec, Vermont, Západní Virginie

Polemonium viscosum (Jirnice lepkavá)

oblasti: Alberta, Arizona, Britská Kolumbie, Idaho, Kolorado, Montana, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, Utah, Washington, Wyoming

Pochází ze západu Severní Ameriky ze Skalistých hor. Patří mezi trvalky. Roste v trsech. Dorůstá výšky 5 - 25 (i 30)cm. Listy jsou lichozpeřené, dlouhé 15cm a lepkavé. Vlastní lístky mají délku jen 1,5 - 6mm a šířku 1 - 3mm. Květy jsou fialové, 5četné, krátce zvonkovité, seskupené do vijanů a vydávají příjemnou vůni.

Vyhovují jim suché štěrkové půdy, nejlépe žuly. Nesnáší trvalé vlhko, zejména v zimě.

Množí se semeny nebo dělením trsů.

Polemonium yezoense

Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Purple Rain Strain'

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K661.php>

<http://botany.cz/cs/polemonium-caeruleum/>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/jirnice-modra>

<https://www.rostliny.net/>